

Jaarplan 2018 Circulaire Economie

Provincie Fryslân wil de circulaire economie stimuleren door samen met andere partijen actief aan de slag te gaan én zelf het goede voorbeeld te geven. We realiseren dit door te doen, te leren en te vertellen.

Daarnaast loopt 'verdienen' als een rode draad door 'doen, leren en vertellen' heen. In dit jaarplan leest u waar we naar streven in de nabije toekomst én wat we in 2018 gaan doen.

2018

Onze doelen

De acties uit het jaarplan dragen bij aan de doelen op lange termijn. In 2018 maken we de doelen meetbaar en monitoren we de voortgang. We hebben ons de volgende drie doelen gesteld:

- In 2020 is het aantal bedrijven dat verdient aan de circulaire economie met 100% gestegen ten opzichte van 2018.
- In 2025 koopt provincie Fryslân maximaal circulair in.
- In 2025 behoort onze regio tot de top drie van ontwikkelregio's in Europa.

Elk doel dat hierboven staat heeft een kleur gekregen. U ziet bij de acties op de andere pagina's aan de kleur van het vierkantje welk doel of welke doelen ermee worden gerealiseerd.

DOEN

Circulaire economie verweven in onze bedrijfsvoering

In 2025 kopen we maximaal circulair in en is onze bedrijfsvoering volledig circulair. In 2018 doen we het volgende:

- We kopen op ten minste drie terreinen circulair in, bijvoorbeeld de realisatie van het Swettehûs, de vismigratierivier en de biobased fietsbrug Ritsumasyll.
- We maken een grondstoffenpaspoort voor de provinciale gebouwen en infrastructuur.
- We maken een grondstofstromenanalyse van onze eigen organisatie.

We werken samen met de Friese gemeenten en regio's

In 2018 heeft circulaire economie een plek in de Streekagenda's en doen we het volgende:

- We gaan in gesprek met partijen en stimuleren dat circulaire economie onderdeel is van Streekagenda's en samenwerkingsagenda's met Friese gemeenten.

- We brengen de reststromen op onze Waddeneilanden in kaart. Met de betrokken stakeholders proberen we daarna kringlopen te sluiten. Op deze manier werken we aan duurzame waddeneilanden.

We werken nauw samen met Vereniging Circulair Friesland

In 2025 zijn de transitieagenda's van de Vereniging Circulair Friesland gerealiseerd. In 2018 doen we het volgende:

- We ondersteunen het jaarplan 2018 van de Vereniging Circulair Friesland.
- We dragen als proactief lid van de Vereniging Circulair Friesland ons steentje bij aan de realisatie van de transitieagenda's. Bij het opstellen van de transitieagenda's 'water' en 'landbouw' speelt de provincie een stevige rol.

We stimuleren het Friese mkb

In 2020 is het aantal bedrijven in Fryslân dat verdient aan de circulaire economie met 100% gestegen. In 2018 doen we het volgende:

- We onderzoeken hoeveel bedrijven in Fryslân een verdienmodel hebben op basis van circulaire economie. Zo kunnen we bepalen wat een stijging van 100% is.
- We zijn minimaal twee keer launching customer (eerste klant) voor innovatieve circulaire producten en diensten.
- We stimuleren het Friese mkb om circulaire producten en diensten te ontwikkelen via de Subsidieregeling Circulaire Economie. We ondersteunen bij de aanvraag en realiseren minimaal tien aanvragen. We onderzoeken een voortzetting van de regeling in 2019.
- We continueren BeStart, de ondersteuningsregeling voor circulaire starters.
- We ontwikkelen samen met Ynbusiness een circulariteitscheck waarmee minimaal tien mkb'ers hun kansen in kaart kunnen brengen.

- We verstrekken minimaal twintig vouchers aan het Friese mkb voor bedrijfsontwikkeling op het gebied van circulaire economie. Met een voucher kunnen bedrijven een deskundige inhuren voor advies.
- We zetten de Noordelijke Grondstofstromenanalyse om naar een handelingsperspectief voor het Friese mkb. Trekkers uit het bedrijfsleven stellen we in staat om samen met bedrijven kringlopen te sluiten.
- We gaan in gesprek met de Rabobank om in Fryslân een Circular Economy Challenge te organiseren.

We zijn een actieve partner voor innovaties

In 2025 zijn we een partner voor onder andere festivals en sectoren als landbouw en watertechnologie. We willen ruimte bieden om te experimenteren. In 2018 doen we het volgende:

- We nemen deel aan het Interregproject Islands of Innovation. Dit project verbetert het innovatiebeleid op eilanden door ondernemende mensen en nieuwe activiteiten aan te trekken voor de eilanden.

- We dragen bij aan het project Innofest. Innofest zet festivals in als living labs voor innovatie. Ondernemers, start-ups en studenten kunnen snel hun innovatieve ideeën testen binnen de omgeving van het festival en feedback van gebruikers vragen.
- We maken samen met WaterCampus-deelnemers een actieplan om de kansen te benutten van circulaire economie in de watertechnologie.

We werken onder andere samen met onderstaande partijen

We zetten onze financiële instrumenten in voor circulaire economie

In 2025 gebruiken we onze rol als (co)financier optimaal om de circulaire economie te stimuleren. In 2018 verwachten we circa 1 miljoen euro in te zetten en doen we het volgende:

- We onderzoeken in welke bestaande subsidie-regelingen we circulaire economie als voorwaarde kunnen opnemen.
- We koppelen Friese projecten aan Rijks- en Europese regelingen.

We werken samen op andere schaalniveaus (Noord-Nederland, Rijk, EU)

In 2025 zijn we dé ontwikkelregio in Nederland. In 2018 doen we het volgende:

- We presenteren een Noordelijke Grondstofstromenanalyse.
- We verbinden onze transitieagenda's aan die van het Rijk. We nemen daarin een actieve rol. Zo nodigen we alle provincies uit om samenwerkingskansen te verkennen.
- We bieden het Rijk onze regio als experimenteergebied aan.

Kennisinstellingen

- Vereniging Circulair Friesland
- WaterCampus
- Dairy Campus en Dairy Valley
- Potato Valley
- Friese onderwijsinstellingen

Overheid

- Provincies Groningen en Drenthe
- Gemeenten van Fryslân
- Landelijke en Europese overheden
- SNN
- NOM
- Wetterskip Fryslân

Bedrijfsleven

- mkb maakindustrie
- Ynbusiness
- Innovatiepact Fryslân
- Innovatiecluster Drachten
- LTO

Maatschappelijke organisaties

- Friese Milieu Federatie
- Netwerk Duurzame Dorpen

LEREN

We vergroten de kennis in onze organisatie

In 2025 is de kennis over circulaire economie binnen onze organisatie vergroot en geborgd. In 2018 doen we het volgende:

- We vergroten onze kennis van circulaire economie binnen onze organisatie, onder andere via nieuwsbrieven, trainingen en interne 'Broodje Met'-sessies.
- We voeren het Europese project SCREEN uit waarvan we leren hoe we circulaire economie kunnen versnellen. Binnen SCREEN wordt met elf andere regio's uit Europa uitgezocht hoe je beleid ontwikkelt op het gebied van circulaire economie. Hoe je op basis van regionale specialisaties kunt samenwerken aan verschillende thema's, bijvoorbeeld water.
- We onderzoeken of we met de SCREEN-partners een vervolgpriject kunnen indienen in Brussel. In een vervolgpriject willen we een benchmark uitvoeren. Op basis van deze benchmark kunnen we nog beter samenwerken en leren van elkaar.

- We nemen deel aan het evenement Springtij op Terschelling in september 2018. We leren van de expertise die daar samenkomt en vergroten ons netwerk.
- We leren van anderen door ons aan te sluiten bij Green Deals, zoals de Green Deal over Circulair Inkopen.
- We zoeken actief naar interessante Europese netwerken. We worden lid van het internationale netwerk ACR+.

Circulaire economie maakt deel uit van het Friese onderwijs

In 2025 is er een doorlopende leerlijn. In 2018 doen we het volgende:

- We stimuleren dat circulaire economie structureel onderdeel is van het lesprogramma in het primair, voortgezet, mbo-, hbo- en universitair onderwijs.
- We bespreken met onze partners in het Innovatiepact Fryslân hoe we een doorlopende leerlijn kunnen realiseren. Onderwijsinstellingen zijn hiervoor in de lead.
- We maken met het onderwijs en het Friese mkb een plan van aanpak voor stages over circulaire economie bij het Friese mkb.
- We ondersteunen het NHL-lectorat Circular Plastics en de leerstoel Circulaire Economie bij RUG/Campus Fryslân.

Iedereen kent de kansen voor circulaire economie in Fryslân

In 2025 staan we in de top drie van Europese regio's die vooroplopen op het gebied van circulaire economie. Burgers, bedrijven, kennisinstellingen en overheden in Nederland kennen de kansen voor circulaire economie in Fryslân.

In 2018 doen we het volgende:

- We maken circulaire economie onderdeel van onze acquisitiestrategie en trekken bedrijven die actief bezig zijn met circulaire economie naar Fryslân.
- We ondersteunen RUG/Campus Fryslân bij de planrealisatie van een 'collegetour' in elf Friese steden.
- We profileren ons als dé regio waar circulaire economie tot bloei komt. Dat doen we onder andere door in Brussel te vertellen wat we doen op het gebied van circulaire economie, bijvoorbeeld op een water-/CE-event in mei, tijdens de Fryslân Dei en tijdens de Week van de Europese Regio's in oktober.

We delen onze kennis en inspirerende projecten en versterken onze communicatie

In 2025 worden kennis en best practices actief gedeeld. In 2018 doen we het volgende:

- We maken een communicatieplan samen met Vereniging Circulair Friesland, Friese Milieu Federatie en IVN (Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid).
- We onderzoeken wat onze positie is in Europa, zodat we de stijging kunnen meten. Op basis van deze meting kunnen we nog beter samenwerken en leren van elkaar.
- We promoten circulaire economie tijdens bijeenkomsten en evenementen, waaronder Springtij, Places of Hope, Trendship, Infraweek en de Business Contact Dagen Noord.

We dragen met ons jaarplan bij aan de Global Goals

VERDIENEN loopt als een rode draad door 'doen, leren en vertellen'. Het Friese mkb verdient aan nieuwe circulaire businessmodellen en creëert daarmee werkgelegenheid. Het resultaat is een toekomstbestendige economie.

Jaarplan 2018 is in beweging

Dit jaarplan is gemaakt op basis van de kennis die we begin 2018 hadden. Vanwege diverse samenwerkingen en ontwikkelingen in de wereld om ons heen kunnen er wijzigingen plaatsvinden.

Lees ons verhaal: dit jaarplan circulair laten drukken

Dit jaarplan gebruikten we ook als casus om te onderzoeken hoe we ons drukwerk circulair kunnen laten drukken. Lees het verhaal op www.fryslan.frl/circulaireeconomie.